

Εμβολιασμός COVID-19 σε έγκυες και θηλάζουσες γυναίκες

Οι Ιατροί της Θεραπευτικής Κλινικής της Ιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, **Θεοδώρα Ψαλτοπούλου, Ιωάννης Ντάνας, Μαρία Γαβριατοπούλου και Θάνος Δημόπουλος** (Πρύτανης ΕΚΠΑ) (<https://mdimop.gr/covid19/>) συνοψίζουν τη σχετική δημοσίευση των E.H.Adhikari και C.Y.Spong στο έγκριτο περιοδικό JAMA (8/2/21 doi:10.1001/jama.2021.1658). **Η πρόληψη της λοίμωξης COVID-19 είναι ιδιαίτερα σημαντική για τις εγκύους καθώς οι έγκυες με σοβαρή λοίμωξη COVID-19 έχουν αυξημένο κίνδυνο πρόωρου τοκετού αλλά και πρόωρου τερματισμού της εγκυμοσύνης.** Επιπλέον, οι έγκυες με συμπτωματική νόσο COVID-19 έχουν αυξημένο κίνδυνο εισαγωγής σε μονάδα εντατικής θεραπείας, ανάγκης για μηχανικό αερισμό και θάνατο συγκριτικά με μη έγκυες γυναίκες της ίδιας ηλικίας. Η λοίμωξη COVID-19 σε νεογνά είναι μάλλον σπάνιο φαινόμενο αλλά δεν έχει διευκρινιστεί ο βαθμός στον οποίο η ανοσιακή απάντηση της μητέρας έναντι του SARS-CoV-2 παρέχει προστασία στο έμβρυο. Φαίνεται ότι σημαντικό ρόλο στην ποσότητα των μητρικών αντισωμάτων που ανευρίσκονται στον πλακούντα έχει η ηλικία της κύησης κατά τη στιγμή της πρωτοεμφάνισης των αντισωμάτων έναντι του SARS-CoV-2 στη μητέρα. Ο εμβολιασμός κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης είναι συχνός ώστε να προληφθούν λοιμώδεις νόσοι σε μητέρα και έμβρυο, όπως η γρίπη και ο κοκκύτης. **Παρόλο που οι έγκυες και θηλάζουσες γυναίκες δεν είχαν συμπεριληφθεί στις κλινικές μελέτες που οδήγησαν στην έγκριση των εμβολίων mRNA έναντι του SARS-CoV-2, ο Οργανισμός Τροφίμων και Φαρμάκων των ΗΠΑ (FDA) παρέχει τη δυνατότητα εμβολιασμού αυτής της πληθυσμιακής ομάδας. Το Αμερικανικό Κολλέγιο Μαιευτήρων και Γυναικολόγων συνηγορεί υπέρ του εμβολιασμού.** Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (ΠΟΥ) στηρίζει ότι οι έγκυες γυναίκες που έχουν αυξημένο κίνδυνο έκθεσης στον SARS-CoV-2 όπως οι επαγγελματίες υγείας ή όσες έχουν συννοσηρότητες μπορούν να εμβολιαστούν σε συνεννόηση με τον ιατρό τους. Η έλλειψη δεδομένων από τις κλινικές δοκιμές ειδικά για τη συγκεκριμένη πληθυσμιακή ομάδα αποτρέπει τη δημιουργία ισχυρών συστάσεων. Η Ιατρική Ακαδημία Γαλουχίας των ΗΠΑ σημειώνει ότι τα λιπιδικά σωματίδια των εμβολίων mRNA δεν είναι πιθανό να εισέλθουν στη συστηματική κυκλοφορία και να φτάσουν στο μαστό, αλλά και στην περίπτωση που γίνει αυτό είναι ακόμα λιγότερο πιθανό να μεταφερθεί στο μητρικό γάλα. Τόσο οι θεωρητικοί κίνδυνοι από το εμβόλιο όσο και το σημαντικό αναμενόμενο όφελος από τον εμβολιασμό θα πρέπει να ληφθούν υπόψη σε κάθε περίπτωση. Το ιατρονοσηλευτικό προσωπικό πρέπει να ενημερώνει αναλυτικά τις έγκυες και θηλάζουσες γυναίκες για τη σημαντική αποτελεσματικότητα των εμβολίων και το όφελος τόσο στη μητέρα όσο και στο νεογνό, αλλά και τους πιθανούς προβληματισμούς ως προς την ασφάλεια των εμβολίων. Μέχρι να πραγματοποιηθούν κλινικές μελέτες που να συμπεριλαμβάνουν έγκυες και θηλάζουσες γυναίκες, η προσεκτική αξιολόγηση και

αναφορά των παρενεργειών από τα εμβόλια που χορηγούνται εκτός κλινικών μελετών σε αυτή την πληθυσμιακή ομάδα μπορεί να προσφέρει χρήσιμες πληροφορίες για τη χάραξη κατευθυντήριων συστάσεων.